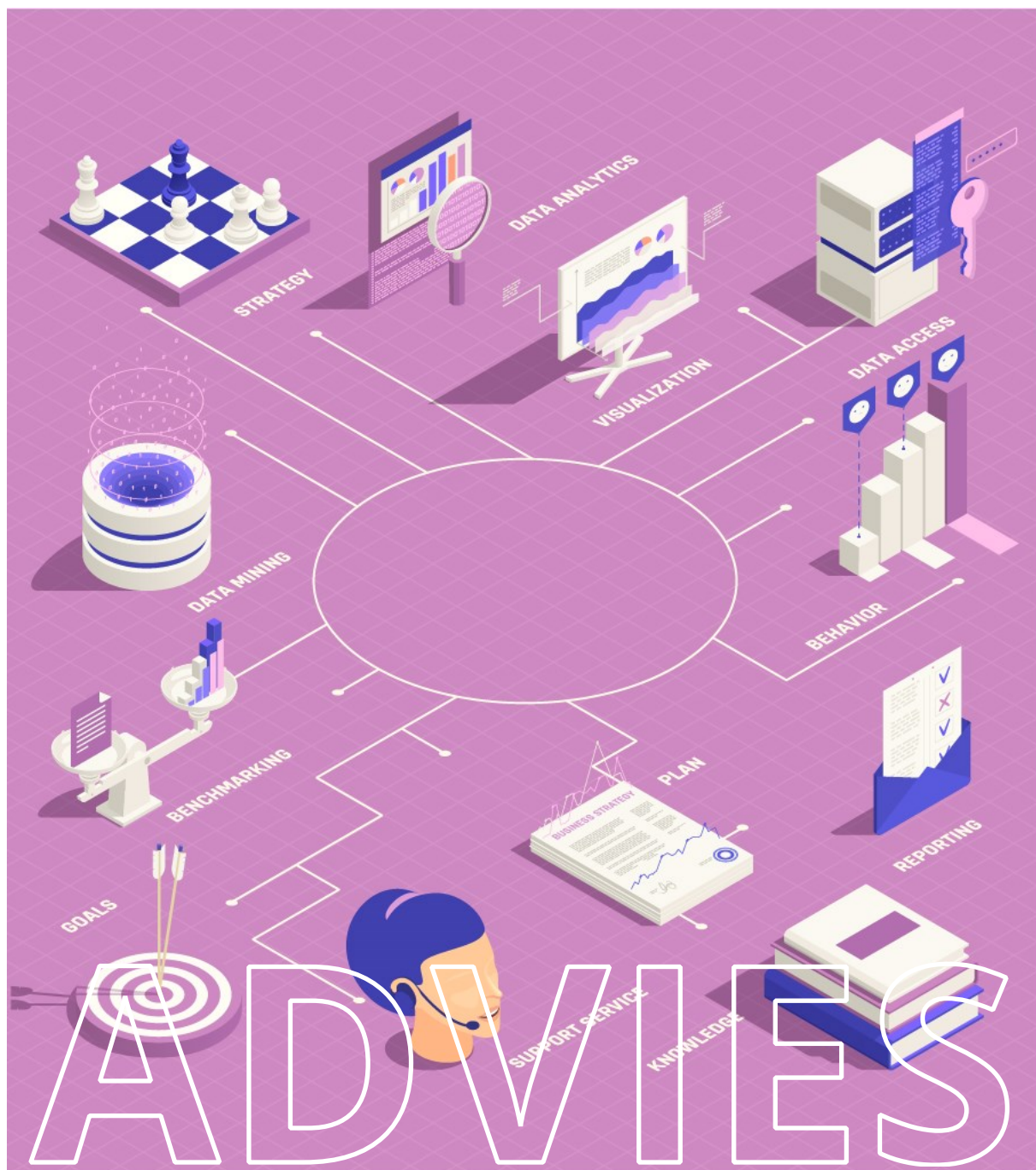

DATA-ACTIEPLAN 2023

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Advies op eigen initiatief

Goedkeuring raad 15 mei 2023

Contactpersoon Stijn Wouters swouters@serv.be

Peter Van Humbeeck pvhumbeeck@serv.be

De heer Jan JAMBON
Minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management
Martelaarsplein 19
B-1000 Brussel

Data-actieplan 2023

Mijnheer de minister-president

In dit advies op eigen initiatief formuleert de SERV zijn bemerkingen en aanbevelingen bij het data-actieplan 2023. Het advies bouwt voort op het eerdere SERV-advies over de Vlaamse datastrategie en het data-actieplan 2022.

De SERV waardeert dat het data-actieplan 2023 – meer dan het vorige actieplan – aandacht heeft voor synergiën tussen acties. Dat was een uitdrukkelijke vraag van de SERV om meer samenhang en efficiëntie te realiseren en een overheidsbrede cultuur van datadeling te stimuleren. Het is daarnaast positief dat het plan extra acties bevat op het vlak van Artificiële Intelligentie (AI).

Tegelijk vraagt de SERV om vast te houden aan de eerdere ambities. De voortgang in het data-actieplan 2023 blijft immers eerder beperkt tegenover de aanbevelingen in het SERV-advies uit 2022. Vooruitgang kan er in de eerste plaats komen door werk te maken van een datastrategie en -beleid in elk beleidsdomein of entiteit, inhakend op de Vlaamse datastrategie. Dat moet tevens leiden tot een meer exhaustief data-actieplan, want de actielijst lijkt door de vrijwillige input van de beleidsdomeinen momenteel niet volledig.

De SERV vraagt ook dat bij de opmaak van het volgende actieplan 2024 een analyse gebeurt van de uitvoering van de acties, met een evaluatie van de vooruitgang op niveau van de doelstellingen, leidende principes en prioritaire actiedomeinen van de datastrategie en de eventuele afstemming op gewijzigde inzichten, noden of prioriteiten.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

Inhoud

Inhoud	4
Krachtlijnen	5
Advies	6
Inleiding	6
Analyse van het data-actieplan 2023	6
224 lopende acties	6
Vooral nieuwe operationele acties	7
Nu ook synergie-acties	8
Veel variatie tussen beleidsdomeinen – sommige acties ontbreken?	8
Stijgend aandeel acties door de beleidsdomeinen vs. centrale acties	9
Aanbevelingen van de SERV	10
Vul het actieplan aan met een strategische analyse en evaluatie	10
Behoud de ambitie	11
Versterk de datagovernance	11
Vervolledig en versterk het actieplan op enkele belangrijke punten	12

Krachtlijnen

In dit advies op eigen initiatief formuleert de SERV zijn bemerkingen en aanbevelingen bij het data-actieplan 2023. Het advies bouwt voort op het eerdere SERV-advies van 9 mei 2022 over de Vlaamse datastrategie en het data-actieplan 2022.

Het data-actieplan 2023 bestaat uit een exceltabel met acties voor 2023 en een begeleidende nota met reflecties van de Werkgroep Datamanagement van het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid over de opvolging en aanpak van de data-actieplannen.

De SERV vraagt dat er bij de opmaak van het data-actieplan 2024 een grondigere analyse gebeurt van de uitvoering van de acties, met tevens een evaluatie van de vooruitgang op niveau van de doelstellingen, leidende principes en prioritaire actiedomeinen van de datastrategie en de eventuele afstemming op gewijzigde inzichten, noden of prioriteiten. Die analyse moet ook een terugkoppeling bevatten naar de strategische behoeften van de Vlaamse overheid en de instanties/beleidsdomeinen.

Verder vraagt de SERV om aan de eerder gestelde ambities vast te houden. De SERV waardeert dat het actieplan enkele belangrijke extra acties bevat, onder andere op het vlak van Artificial Intelligence. Maar de voortgang blijft globaal eerder beperkt tegenover de aanbevelingen in het SERV-advies uit 2022. De nadruk ligt opnieuw op operationele acties, eerder dan op het invullen van strategische lacunes.

Concreet meent de SERV dat maatregelen nodig zijn om het governancekader te versterken. Dat was ook aangekondigd maar acties daarover ontbreken echter. Bijkomende initiatieven moeten er beter in slagen alle beleidsdomeinen te bereiken en te engageren, onder andere door hen aan te moedigen om binnen het kader van de algemene Vlaamse datastrategie werk te maken van een eigen datastrategie.

Daarnaast is het belangrijk om in de uitvoering van het actieplan 2023 en bij de opmaak van het actieplan 2024 meer aandacht te schenken aan enkele blijvende werkpunten. Het gaat dan met name om datagedreven beleidsondersteuning, datageletterdheid, interbestuurlijke data-uitwisseling, de governance van authentieke gegevensbronnen, het beleid rond Open Data en het versterken van synergiën tussen acties.

Advies

Inleiding

In dit advies op eigen initiatief formuleert de SERV zijn bemerkingen en aanbevelingen bij het data-actieplan 2023. Het advies bouwt voort op het [eerdere SERV-advies](#) van 9 mei 2022 over de Vlaamse datastrategie en het data-actieplan 2022¹.

Het data-actieplan 2023 werd voorbereid in de werkgroep datamanagement onder coördinatie van het Agentschap Digitaal Vlaanderen en de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA), in overleg met contactpunten uit de 10 beleidsdomeinen. Het werd bekrachtigd door het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid begin 2023.

Het data-actieplan 2023 bestaat uit een exceltabel met acties voor 2023 en een begeleidende nota met reflecties van de Werkgroep Datamanagement van het Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid over de opvolging en aanpak van de data-actieplannen.

In dit advies geeft de SERV eerst zijn analyse van het data-actieplan. Vervolgens bevat het advies enkele aanbevelingen. Die bouwen voort op het eerdere SERV-advies.

Analyse van het data-actieplan 2023

Het actieplan 2023 bestaat uit een exceltabel met acties voor 2023 in ieder van de zes thema's van de Vlaamse datastrategie (algemeen kader, datageletterdheid, ecosysteem, data governance, open data, INSPIRE). Dit deel bevat een nadere analyse van de informatie in die tabel.

224 lopende acties

Het data-actieplan 2023 bevat (netto) 224 lopende acties: 160 nog lopende uit 2022 en 64 nieuwe voor 2023. 'Bruto' staan er in het data-actieplan 2023 286 acties (zie tabel).

- 202 acties komen uit het data-actieplan 2022. Daarvan zijn 41 acties afgerond. Deze zijn evenwichtig verdeeld over strategische en operationele acties.
- 84 acties kregen in het actieplan het label 'nieuw'. Voor een deel gaat het om relanceprojecten (bv. actie nr. 1,42; 3,59; 3,77; 3,79; 5,29) en voor een ander deel om reeds lopende acties die zijn toegevoegd om voor een meer volledig beeld te zorgen van de data-acties binnen de Vlaamse overheid (bv. actie nr. 3,57²).

¹ https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/SERV_20220509_Vlaamse_datastrategie_actieplan_ADV.pdf

² Een Vlaams platform voor handavingsinformatie en -data (dat aparte thematische platformen aan elkaar koppelt, maar met interoperabiliteit tussen de data en dossiers) zou uitwisselingen tussen handavers, controlediensten (en vergunningverlenende overheden) kunnen bevorderen en vereenvoudigen.

- Tegelijk herneemt het data-actieplan 2023 ook 20 nog lopende acties uit het data-actieplan 2022 als nieuwe acties voor 2023. Eén actie uit 2022 is dubbel met een andere actie uit 2022. Dit geeft netto 224 lopende acties (i.p.v. 286): 160 nog lopende uit 2022 en 64 nieuwe voor 2023.

Aantal lopende, afgeronde en dubbele acties uit het data-actieplan 2023

Acties	Aantal
Acties 2022	202
Afgerond in 2022	41
Dubbel met andere acties 2022	1
Netto aantal nog lopende acties 2022	160
Acties 2023	84
Dubbel met nog lopende acties 2022	20
Netto aantal acties 2023	64
<i>Individuele acties</i>	49
<i>Synergieën</i>	15
Bruto totaal	286
(= acties 2022 + acties 2023)	
Netto totaal	224
(= bruto totaal – afgeronde acties – dubbele acties)	

Vooraf nieuwe operationele acties

De bijkomende acties in 2023 betreffen vooral operationele acties. Voorbeelden zijn de ontwikkeling van specifieke datastandaarden, de versterking van de data-uitwisseling uit (authentic) gegevensbronnen, de verdere uitbouw van de statistische data-infrastructuur (S-DWH en DWH KSZ & AM) en van datagedreven beleidsanalyses en -evaluatie.

Acties die positief in het oog springen, zijn:

- De opmaak van datastrategieën op entiteitsniveau/beleidsdomeinniveau: VLABEL (actie nr. 1,26), VDAB (actie nr. 1,27) en het Departement WVG (actie, nr. 1,28).
- Acties voor de uitrol van een meer centraal AI-beleid.
 - Actie nr. 1,40: diensten voor analytics en AI op maat van de noden van de instanties
 - Actie nr. 1,45: AI-beoordelingskader
 - Actie nr. 2,47: Opleidingen AI en data-science
- Actie nr. 1,29: Ontwikkeling van het Data Governance Target Operating Model binnen VDAB en met de partners op de Vlaamse Arbeidsmarkt.
- Actie nr. 3,66: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging diverse steunmaatregelen wat betreft de opname van een rechtsbasis GDPR en tot oprichting databank beleidsinformatie³ ondernemen en innovatie (trekker: VLAIO).

³ De SERV heeft in eerdere adviezen, waaronder het advies over de Vlaamse datastrategie en het data-actieplan 2022, al gewezen op het belang van die databanken beleidsinformatie (art. III.113/3 van het bestuursdecreet) voor een datagedreven beleidsanalyse, beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie.

Nu ook synergie-acties

Het data-actieplan 2023 bevat 15 acties om synergiën te zoeken tussen de onderdelen van het data-actieplan. Met die 15 synergie-acties is er nu meer samenhang. Hiermee wordt al voor een deel tegemoet gekomen aan de eerdere vraag van de SERV om de afstemmen tussen acties te vergroten en zowel synergiën rond gelijkaardige acties te benutten als meer in te zetten op het identificeren van gemeenschappelijke business use cases.

Ook inhoudelijk liggen enkele van die 15 synergiën in lijn met de suggesties van de SERV in zijn eerder advies. Het gaat dan om onderstaande vragen:

- *Ondersteun de entiteiten in het formuleren van eigen datastrategieën.* Een van de synergie-acties (actie nr. 1,43) focust op het verspreiden van goede praktijken voor het opstellen van een datastrategie per entiteit.
- *Bekijk en verspreid goede voorbeelden.* Bv. acties 1,43; 2,46; 2,47; 4,68 en 4,69.
- *Zorg voor een beleidskader voor verantwoord datagebruik.* Actie nr. 1,45 zet in op de ontwikkeling van een beoordelingskader om een via AI gecreëerde dienst of product te publiceren.
- *Coördineer de aanpak rond datageletterdheid.* Actie nr. 1,44 wil het begrip datageletterdheid standaardiseren en verspreiden binnen de Vlaamse overheid.

Veel variatie tussen beleidsdomeinen – sommige acties ontbreken?

Sommige beleidsdomeinen – in het bijzonder FB, LV, MOW en OV – blijven ondervertegenwoordigd in het data-actieplan 2023. De verdeling tussen de nieuwe acties beleidsdomeinen in 2023 volgt die van de acties van 2022. KBBJ, OMG, WSE en WVG rapporteren de meeste acties.

Het gaat wel (enkel) om acties die de aanspreekpunten in de beleidsdomeinen hebben doorgegeven. Met name lijkt de tabel door de vrijwillige input van beleidsdomeinen niet volledig lijkt. Het data-actieplan geeft daardoor waarschijnlijk soms een vertekend beeld van het aantal acties dat de beleidsdomeinen ondernemen.

Aantal acties per beleidsdomein / centraal (acties met meerdere trekkers zijn dubbel geteld)

Acties	Beleidsdomeinen / centraal											Totaal
	CJSM	EWI	FB	LV	MOW	OMG	OV	WSE	WVG	KBBJ*	DV & VSA	
Acties 2022	14	12	0	2	1	30	1	20	20	15	87	202
Afgerond 2022	1	3	0	0	0	7	1	2	6	5	16	41
Dubbel t.a.v. 2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Nog lopend uit 2022	13	9	0	2	1	23	0	18	14	10	70	160
Acties 2023	8	8	2	8	9	8	0	10	23	15	26	114
Dubbel t.a.v. 2022	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	18	21
Nog lopend uit 2023	8	8	2	7	9	8	0	10	22	15	8	93
Bruto totaal	22	20	2	10	10	38	1	30	43	30	113	319
Netto totaal	21	17	2	9	10	31	0	28	36	25	94	273

Er is veel variatie tussen de beleidsdomeinen qua focus op de zes thema's en de aard van de acties. De onderstaande tabellen tonen het aantal nog lopende en reeds afgeronde acties (zonder dubbels) voor 2022 en 2023. De eerste tabel kijkt naar de zes thema's van de Vlaamse datastrategie, de tweede tabel maakt het onderscheid tussen strategische en operationele acties. Echter, zonder terugkoppeling naar de algemene datastrategie en de individuele datastrategieën is het moeilijk te beoordelen hoe die acties zich verhouden tot de strategische noden en lacunes in ieder beleidsdomein.

Aantal acties volgens de zes thema's (nog lopend en afgerond, zonder dubbels, acties met meerdere trekkers zijn dubbel geteld)

Acties	Beleidsdomeinen / centraal											Totaal
	CJSM	EWI	FB	LV	MOW	OMG	OV	WSE	WVG	KBBJ*	DV & VSA	
Vlaamse datastrategie	22	17	2	8	8	29	1	30	41	29	58	245
Algemeen kader	7	2	1	3	2	9	0	9	7	4	8	52
Datageletterdheid	0	4	0	0	1	3	0	7	8	11	12	46
Ecosysteem	8	7	1	4	3	11	1	7	18	8	18	86
Datagovernance	7	4	0	1	2	6	0	7	8	6	20	61
Open Data	0	2	0	0	1	0	0	0	1	1	24	29
INSPIRE	0	1	0	1	1	9	0	0	0	0	12	24
Totaal	22	20	2	9	10	38	1	30	42	30	94	298

Aantal acties volgens aard van de actie (nog lopend en afgerond, zonder dubbels, acties met meerdere trekkers zijn dubbel geteld)

Acties	Beleidsdomeinen / centraal											Totaal
	CJSM	EWI	FB	LV	MOW	OMG	OV	WSE	WVG	KBBJ*	DV & VSA	
Strategisch	11	10	1	6	6	17	0	22	16	11	45	145
Operationeel	11	10	1	3	4	21	1	8	26	19	49	153
Totaal	22	20	2	9	10	38	1	30	42	30	94	298

Stijgend aandeel acties door de beleidsdomeinen vs. centrale acties

Er is een relatieve toename van het aantal acties van de beleidsdomeinen vs. centrale acties. De onderstaande tabel toont de verdeling van de netto lopende acties voor ieder van de 6 thema's, voor 2022 en 2023, verdeeld tussen acties van de beleidsdomeinen en centrale acties van Digitaal Vlaanderen en/of de VSA. De tabel laat een stijgend aandeel zien van lopende acties door de beleidsdomeinen in vergelijking met centrale acties door Digitaal Vlaanderen en de VSA (28% in 2023 tegenover 44% in 2022). Die situeren zich vooral op het vlak van het algemeen kader en het uitbouwen van data-ecosystemen.

Het data-actieplan 2023 neemt zoals in 2022 het Actieplan open data 2020-2024 en het INSPIRE-actieplan 2022-2024 over. Het bevat twee extra acties in verband met Open Data en één nieuwe INSPIRE-actie.

Aantal acties in het data-actieplan 2023 beleidsdomein vs. centraal (netto lopende acties)

	Beleidsdomeinen			Centrale acties (Digitaal Vlaanderen en/of VSA)			Totaal
	2022	2023	Totaal	2022	2023	Totaal	
Vlaamse datastrategie	84	53	137	41	9	50	187
Algemeen kader	18	13	31	4	2	6	38
Datageletterdheid	17	8	25	7	1	8	33
Ecosysteem	31	24	55	13	4	17	72
Datagovernance	18	7	25	17	2	19	44
Open Data	2	2	4	19	0	19	24
INSPIRE	4	1	5	10	0	10	15
Totaal	90	55	145	70	9	79	224

Aanbevelingen van de SERV

Hieronder formuleert de SERV zijn bemerkingen en aanbevelingen bij het data-actieplan 2023. Ze bouwen voort op het [eerdere SERV-advies](#) van 9 mei 2022 over de Vlaamse datastrategie en het data-actieplan 2022⁴.

Vul het actieplan aan met een strategische analyse en evaluatie

De SERV vraagt dat er naast een tabel van acties ook een document wordt opgesteld met een strategische analyse en evaluatie. De SERV mist een document met een toelichting een analyse van het actieplan. Dat is nochtans nodig om overzicht te houden en gericht bij te sturen waar nodig. Het data-actieplan 2023 maakt geen terugkoppeling naar:

- het strategisch kader van de Vlaamse datastrategie;
- de strategische behoeften op het niveau van het Vlaamse overheid en de entiteiten/beleidsdomeinen;
- Europese initiatieven als *Shaping Europes Digital Future*, de Europese datastrategie en de uitwerking van de Europese dataruimten, waarrond ook in Vlaanderen diverse initiatieven worden genomen.

De SERV vraagt dan ook dat bij de opmaak van het data-actieplan 2024 een analyse gebeurt van de uitvoering van de acties, met tevens een evaluatie van de (al dan niet) vooruitgang op niveau van de doelstellingen, leidende principes en prioritaire actiedomeinen van de datastrategie en de eventuele afstemming op gewijzigde inzichten, noden of prioriteiten.

Zo'n document is nu niet (publiek) beschikbaar. Dat beperkt de transparantie. Het maakt de huidige communicatie over de wijzigingen en voortgang ook ontoereikend om de datastrategie voor

⁴ https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/SERV_20220509_Vlaamse_datastrategie_actieplan_ADV.pdf

alle betrokkenen levendig te houden. Dat was nochtans een van de belangrijke voornemens van de datastrategie.

Behoud de ambitie

De voortgang in het data-actieplan 2023 blijft eerder beperkt tegenover de aanbevelingen in het SERV-advies uit 2022. De nadruk ligt opnieuw op operationele acties, eerder dan op het invullen van strategische lacunes (op centraal niveau, op het niveau van de entiteiten / beleidsdomeinen en op interbestuurlijk niveau).

Het data-actieplan maakt bovendien geen duidelijk onderscheid tussen strategische en operationele acties. Ze staan allemaal in één lijst hoewel ze soms erg variëren in scope en strategisch belang (bv. actie nr. 4,58 en actie nr. 5,29). De informatie over de acties bovendien erg ongelijksoortig. Ook in de kolom 'aanvullingen en toekomstige stappen' is tussen de acties er veel variatie in het detailniveau van de informatie (bv. acties nr. 4,15 en 4,16). Vaak is die informatie te beperkt om te kunnen inschatten is wat er op het terrein werkelijk gebeurt.

Het data-actieplan 2023 blijft nog steeds focussen op acties in het kader van datamanagement, in plaats van acties die uitwerking geven aan het strategisch gebruik van data binnen de Vlaamse overheid. Ook de aansluiting met bv. het Vlaams datanutsbedrijf (persoonlijke datakluisen, uitwerking van de dataruimten) (met uitzondering van acties nr. 3,51; 5,21), de IT-governance van de Vlaamse overheid en de (in opmaak zijnde) digitale strategie voor Vlaanderen ontbreekt.

Het gevolg is dat belangrijke aanbevelingen uit het eerdere SERV-advies overeind blijven. De SERV vraagt dat ze mee als leidraad worden gebruikt voor het data-actieplan 2024 en de bijsturing van de Vlaamse datastrategie in de volgende legislatuur.

Dit wordt in het onderstaande verder geconcretiseerd.

Versterk de datagovernance

De SERV vraagt maatregelen om het governancekader te versterken. Naar aanleiding van het data-actieplan 2022 werd aangekondigd dat het data-actieplan 2023 een nadere analyse zou bevatten om te komen tot een meer centraal data governancekader. Acties daarover echter lijken te ontbreken in het data-actieplan 2023.

De SERV herhaalt daarom dat een goede datagovernance een noodzakelijke voorwaarde is om datagedreven te kunnen werken. Het gaat dan o.a. om het invoeren van goede praktijken zoals *Chief Data Officers* binnen de beleidsdomeinen die samen met de centrale entiteiten het databeleid mee aansturen.

Ze kunnen ook een hefboom zijn om **alle beleidsdomeinen beter te bereiken en te engageren**. De analyse hierboven toonde immers een grote variëteit tussen de (doorgegeven acties van de) beleidsdomeinen. Andere initiatieven die in dat verband kunnen worden genomen zijn bv. meer sensibilisering, bijkomende gezamenlijke use cases, het formuleren van (gezamenlijke) strategisch prioritaire acties en het koppelen van de uitvoering van de Vlaamse datastrategie / data-actieplannen aan een centraal financieringskader. Dat laatste heeft in het kader van de

programma's Vlaanderen Radicaal Digitaal I en II aangetoond te kunnen leiden tot een versterkt engagement en gezamenlijke use cases.

De SERV meent in dat verband ook dat individuele entiteiten of beleidsdomeinen verder aangemoedigd moeten worden om een eigen datastrategie op te stellen, binnen het kader van de algemene Vlaamse datastrategie. Dat is nodig om de omslag naar een datagedreven beleid en dienstverlening te maken. Eigen datastrategieën kunnen er ook voor zorgen dat het jaarlijkse Vlaamse data-actieplan minder een verzameling is van individuele acties waarover de beleidsdomeinen jaarlijks moeten rapporteren, en meer een geïntegreerd en dynamisch overzicht biedt van er in de beleidsdomeinen gebeurt en welke de gezamenlijke of centrale acties en use cases zijn.

Enkele beleidsdomeinen hebben al zo'n eigen datastrategie, soms gebaseerd op een capaciteitsbeoordeling, een leeragenda en Open Data plannen. De voorziene acties om goede praktijken voor het opstellen van een eigen datastrategie te delen en templates aan te leveren zijn in elk geval positief (actie nr. 1,43). Maar ze zijn waarschijnlijk onvoldoende. Meer politieke en ambtelijke steun op topniveau lijkt nodig.

Ook het aangekondigde opvolgingscomité maakt volgens de SERV deel uit van een goed governancekader. De minister-president stelde in februari 2022 – naar aanleiding van de [oproep van de SERV en de VLIR](#) voor betere overheidsdata voor sterk beleidsonderzoek en goed bestuur – een opvolgingscomité in het vooruitzicht. Dat comité moest fungeren als toetsingskamer voor de digitale plannen van de Vlaamse Regering. In de praktijk werd gefocust op de hernieuwing van het Raad voor Vlaamse openbare statistieken (RVOS). Die kreeg als bijkomende rol de opvolging van de Vlaamse datastrategie en data-actieplannen. De SERV rekent erop dat RVOS die rol ook effectief kan opnemen.

Vervolledig en versterk het actieplan op enkele belangrijke punten

De SERV vraagt om in het uitvoering van het actieplan 2023 en bij de opmaak van het actieplan 2024 meer aandacht te schenken aan enkele blijvende werkpunten. Het gaat dan met name om de onderstaande belangrijke aspecten waarop nog te weinig voortgang is geboekt.

- *Datagedreven beleidsondersteuning.* Het aantal bijkomende acties in verband met datagedreven beleidsondersteuning blijven in het data-actieplan beperkt. Ze zijn bovendien voornamelijk operationeel. De focus ligt met andere woorden opnieuw op datagedreven dienstverlening. De aanbevelingen ter zake uit het eerdere SERV-advies blijven dan ook relevant. Een strategische analyse van de beschikbaarheid, vindbaarheid, cultuur en organisatie op niveau van de VSA, het netwerk Statistiek Vlaanderen, de Vlaamse overheid en de beleidsdomeinen blijft nodig om te kunnen evolueren naar een datagedreven beleidsondersteuning.
- *Datageletterdheid.* Datageletterdheid is cruciaal om de kennis binnen de overheid te versterken in verband met digitaal en datagedreven te werken. Het gebrek aan kennis uit zich op verscheidene vlakken, onder andere in de kwaliteit van bestekken bij openbare aanbestedingen voor digitalisering. Het gevolg daarvan is dat het voor (kleine en middelgrote)

ondernemingen soms moeilijk is om in te tekenen op die bestekken (het huidige aandeel van KMO's dat intekent of contracten verwerft is in Vlaanderen met respectievelijk 59% en 28% laag in vergelijkend Europees perspectief⁵). De SERV vraagt meer acties in dit verband en verwijst bv. naar het 18F-agentschap in de Verenigde Staten⁶ als goede praktijk. Dat agentschap begeleidt federale overheden op het vlak van o.a. het aanbesteden van digitale diensten.

- *Interbestuurlijke data-uitwisseling.* Net zoals het data-actieplan 2022 bevat het nieuwe data-actieplan weinig (nieuwe) maatregelen die focussen op interbestuurlijke datadeling op strategisch niveau. Positief zijn evenwel de betrokkenheid van o.a. de VVSG en VVP aan enkele synergie-acties. Een versterkt strategisch overleg met het federale niveau dringt zich op. De federale staatssecretaris voor Digitalisering, Administratieve, Vereenvoudiging, Privacy en Regie der Gebouwen heeft zich voorgenomen om een globaal [databeheerbeleid](#) uit te werken, zowel op het vlak van de gegevensuitwisseling binnen de (federale) overheid, de uitwisseling met ondernemingen, de verwerking van persoonsgegevens als op het vlak van open data. De federale overheid werkt ook aan projecten zoals MyGovernmentData die burgers meer inzicht en autonomie moet geven, o.a. via diensten als WhoConsultMyData, ViewMyData en MyDataConsent.
- *Governance van authentieke gegevensbronnen.* De acties van het data-actieplan 2023 bevat nog geen update naar aanleiding van het voorontwerp van decreet ter versterking van het kader voor digitale gegevensuitwisselingen, aangezien dit voorontwerp van decreet nog niet in voege is. De voorstellen van de Vlaamse Regering hebben een impact op o.a. acties 2,6; 3,41; 4,1; 4,6; 4,7; 4,32; 4,41; 4,54.
- *Open Data.* Het data-actieplan 2023 bevat slechts 2 extra acties met betrekking tot Open Data (acties nr. 5,28; 5,29). Strategische noden die het eerdere SERV-advies identificeerde blijven afwezig, zoals het ontbreken van use cases met blik op gebruik in plaats van beschikbaarheid, kwaliteitsvolle rapportage in het kader van open government, maturiteitsmetingen van databronnen en acties rond het verhogen van de metadatakwaliteit.
- *Synergiën tussen acties.* De SERV apprecieert de zoektocht naar synergiën tussen de acties. Het eerste data-actieplan 2022 kwam immers vooral bottom-up tot stand. Dat was een uitdrukkelijke opdracht bij de voorbereiding van het actieplan, naar aanleiding van het SERV-advies en de bespreking in het Stuurorgaan. Sommige synergie-acties zijn zoals reeds vermeld in lijn met de eerdere SERV-aanbevelingen. Maar andere belangrijkste opportuniteiten die de SERV in zijn advies identificeerde, blijven overeind. Het gaat dan om vooral om synergiën op het vlak van (open) dataportalen (zie acties nr. 2,14; 3,1; 3,11; 3,30), datageletterdheid, indicatoren (zie acties nr. 3,5; 3,15; 4,17) en datacatalogi (zie acties nr. 1,4; 3,29; 3,30; 3,42; 4,4; 4,35; 4,37; 5,14).

⁵ https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/business-framework-conditions/public-procurement_en

⁶ <https://18f.gsa.gov/>